FINANCIJSKA ANALIZA PLAVE LAGUNE D.D.

Boban, Virna

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The Polytechnic of Rijeka / Veleučilište u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:125:355611

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

Polytechnic of Rijeka Digital Repository - DR PolyRi

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Virna Boban

FINANCIJSKA ANALIZA PLAVE LAGUNE D.D.

(završni rad)

Rijeka, 2018.

VELEUČILIŠTE U RIJECI
Poslovni odjel
Stručni studij Poduzetništvo

FINANCIJSKA ANALIZA PLAVE LAGUNE D.D.

(završni rad)

MENTOR
mr. sc. Denis Buterin, predavač

STUDENT
Virna Boban
MBS: 2423000031/14

Rijeka, rujan 2018.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Poslovni odjel

Rijeka, 14.03.2018.

ZADATAK
za završni rad

Pristupnici Virni Boban **MBS: 2423000031/14**

Studentici stručnog studija Poduzetništvo izdaje se zadatak završni rad – tema završnog rada pod nazivom:

Financijska analiza „Plave Lagune" d.d.

Sadržaj zadatka:

Dati teorijski pregled značajki financijskih analiza te iscrpnu analizu upotrebe financijskih izvješća u analizama boniteta i financijskim analizama poduzeća. Temeljem financijskih izvještaja, upotrebom financijskih pokazatelja analizirati poslovanje navedenog poduzeća kao jednog od najznačajnijih turističkih poduzeća u Republici Hrvatskoj. Rezultate istraživanja sustavno prikazati u zaključku.

Rad obraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta u Rijeci.

Zadano: 14.3.2018. **Predati do: 15.11.2018.**

Mentor:

Mr.sc. Denis Buterin

Pročelnik odjela:

Mr.sc. Marino Golob

Zadatak primila dana: 14.3.2018.

Virna Boban

- **mentoru**
- **pristupnici**

IZJAVA

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom **FINANCIJSKA ANALIZA PLAVE LAGUNE D.D.** izradila samostalno pod nadzorom i uz stručnu pomoć mentora **mr. sc. Denisa Buterina.**

Virna Boban

(potpis studenta)

SAŽETAK

Predmet istraživanja završnog rada je financijska analiza poduzeća Plava laguna d.d. Financijska analiza omogućava sagledavanje trendova pojedinih pokazatelja uspješnosti poslovanja poduzeća, što omogućava dolaženje do informacija potrebnih za donošenje odluka o financiranju poduzeća, upravljanju poslovanjem i razvojem poduzeća. Financijska analize osim što daje važne informacije menadžmentu potrebne za donošenje poslovnih odluka, ona daje važne informacije i drugima zainteresiranima za poslovanje poduzeća, kao što su zaposlenici, dioničari, poslovni partneri, financijske institucije, dobavljači, država i dr. U završnom radu se uz teorijske odrednice financijske analize i standarda financijskog izvješćivanja (međunarodni i hrvatski standardi) daje uvid u financijsku analizu na konkretnom primjeru poduzeća Plava laguna d.d. Financijskom analizom poduzeća Plava laguna d.d. obuhvaćena je horizontalna i vertikalna analiza, te financijski pokazatelji koji daju informacije o likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti poduzeća Plava laguna d.d.

Ključne riječi: financijska analiza, standardi financijskog izvješćivanja, financijska analiza Plave lagune d.d.

SADRŽAJ

1. UVOD 1

1.1. Problem, predmet i objekt istraživanja 1

1.2. Radna hipoteza i pomoćne hipoteze 1

1.3. Svrha i cilj istraživanja 2

1.4. Znanstvene metode 2

1.5. Struktura rada 3

2. TEORIJSKE ODREDNICE FINANCIJSKE ANALIZE 4

2.1. Temeljne značajke financijske analize 4

2.2. Financijski pokazatelji 6

3. STANDARDI FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA 7

3.1. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja 7

3.2. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 9

4. OPĆENITO O PODUZEĆU PLAVA LAGUNA D.D. 11

4.1. Povijesni presjek razvoja Plave lagune d.d. 11

4.2. Djelatnost i vlasnička struktura poduzeća 14

4.3. Turistička ponuda Plave lagune d.d. 15

4.4. Turistički promet Plave lagune d.d. 16

4.5. Poslovni rezultati Plave lagune d.d. 17

5. FINANCIJSKA ANALIZA PODUZEĆA PLAVA LAGUNA D.D. 19

5.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja 19

5.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja 27

5.3. Pokazatelji financijske analize 30

6. ZAKLJUČAK 36

LITERATURA 37

POPIS TABLICA I GRAFIKONA 39

1. UVOD

1.1. Problem, predmet i objekt istraživanja

Predmet istraživanja završnog rada je financijska analiza Plave lagune d.d. Financijska analiza podrazumijeva proces skupljanja, upoznavanja, provjeravanja i interpretiranja financijskih podataka. Ona daje informacije potrebne menadžmentu poduzeća za donošenje poslovnih odluka, ali i drugima zainteresiranima za poslovanje poduzeća (zaposlenici, dioničari, vjerovnici, dobavljači i dr.). Podloga za financijsku analizu su financijski izvještaji. Cilj je financijske analize provjeriti je li poduzeće, koje je predmet analize, stabilno, likvidno i profitabilno (rentabilno).

Problem istraživanja ovog završnog rada odnosi se na utvrđivanje relevantnih značajki financijske analize i njezine važnosti za donošenje odluka o financiranju poduzeća.

Predmet istraživanja je financijska analiza Plave lagune d.d. i određenje njezinog značaja za ocjenu uspješnosti poslovanja Plave lagune d.d.

Objekt istraživanja je Plava laguna d.d.

1.2. Radna hipoteza i pomoćne hipoteze

Problem, predmet i objekt istraživanja odredili su temeljnu radnu hipotezu završnog rada: financijska analiza osigurava informacije potrebne menadžmentu Plave lagune d.d. kod donošenja odluka o politici financiranja poduzeća.

Iz temeljne radne hipoteze mogu se odrediti pomoćne hipoteze:

1) Na temelju teorijskih spoznaja o financijskoj analizi i financijskim pokazateljima moguće je odrediti njihove temeljne značajke.
2) Primjena međunarodnih i hrvatskih standarda financijskog izvještavanja stvara preduvjete za dobivanje relevantnih informacija na kojima se temelji financijska analiza.
3) Na temelju informacija dobivenih financijskom analizom Plave lagune d.d. može se odrediti njezina poslovna uspješnost i mogućnosti financiranja poslovanja.

1.3. Svrha i cilj istraživanja

Svrha istraživanja je dati uvid u financijsku analizu s teorijskog i praktičnog aspekta, uz korištenje konkretnog primjera – Plave lagune d.d.

Cilj istraživanja je dati uvid u financijsku analizu Plave lagune d.d. te istaknuti značaj koji financijska analiza ima za donošenje odluka o financiranju poduzeća.

Svrha i cilj istraživanja navode na potrebu davanja odgovora na sljedeća pitanja:

1) Koja su obilježja financijske analize?
2) Koje su značajke financijskih pokazatelja?
3) Kakva je važnost međunarodnih i hrvatskih standarda financiranja za relevantnost podataka u financijskim izvještajima?
4) Kakve podatke daje financijska analiza Plave lagune d.d.?
5) Koje informacije o financijskom stanju daju financijski pokazatelji Plave lagune d.d.?

1.4. Znanstvene metode

Tema završnog rada obrađena je uz pomoć dostupnih podataka recentnih autora na području računovodstva i financija, te financijskih izvještaja Plave lagune d.d. Podaci su obrađeni i prezentirani u ovom završnom radu uz pomoć sljedećih metoda znanstvenog istraživanja: metode deskripcije, povijesne metode, metode klasifikacije, metode kompilacije, metode analize i sinteze, metode indukcije i dedukcije te odgovarajućih matematičkih i statističkih metoda korištenih za obradu podataka iz financijskih izvještaja Plave lagune d.d.

1.5. Struktura rada

Završni rad se sastoji od šest poglavlja.

Prvo poglavlje je **Uvod**, u kojem su prezentirani problem, predmet i objekt istraživanja, predstavljene su radna i pomoćne hipoteze, ukazano je na svrhu i cilj istraživanja, prikazane su znanstvene metode te struktura rada.

Teorijske odrednice financijske analize naslov je drugog poglavlja. U njemu su predstavljene temeljne značajke financijske analize i teorijske odrednice financijskih pokazatelja.

U trećem poglavlju, s naslovom **Standardi financijskog izvještavanja**, prikazani su međunarodni standardi financijskog izvješćivanja i hrvatski standardi financijskog izvješćivanja.

Četvrti dio ima naslov **Općenito o poduzeću Plava laguna d.d.** U njemu su dane opće značajke poduzeća Plava laguna, povijesni presjek, djelatnost i kratki pregled poslovanja.

U petom dijelu, s naslovom **Financijska analiza poduzeća Plava laguna d.d.** izvršene su horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja Plave lagune d.d. te su izračunati financijski pokazatelji kako bi se dao uvid u poslovanje poduzeća i donijele ocjene o mogućnostima financiranja poduzeća.

Na kraju završnog rada je **Zaključak**, u kojem su iznijete spoznaje do kojih se došlo obradom pojedinih poglavlja.

2. TEORIJSKE ODREDNICE FINANCIJSKE ANALIZE

Kako bi se dao što detaljniji uvid u financijsku analizu Plave lagune d.d. potrebno je dati teorijske odrednice pojmova koji se uz nju vežu. Stoga se u ovom dijelu završnog rada obrađuju sljedeće teme: **1) temeljne značajke financijske analize** i 2) **financijski pokazatelji**.

2.1. Temeljne značajke financijske analize

Analiza financijskih izvještaja usmjerena je na dobivanje vrijednosnih odnosno novčanih podataka i informacija. S obzirom da se pri tome analiziraju kvantitativne financijske informacije naziva se i financijskom analizom (Gulin, Tušek, Žager, 2004., 177.). Analiza financijskih izvještaja opisuje se i kao proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se podaci iz financijskih izvještaja pretvaraju u upotrebljive informacije relevantne za upravljanje (Vujević, Strahinja, 2009., 115.). Iz toga se može uočiti značenje financijskih izvještaja kao pretpostavke uspješnosti poslovanja poduzeća i njegove uklapanje u tržišno okruženje. Analiziranje stanja i kretanja ekonomskih pojava omogućeno je različitim analizama, a najčešće su u primjeni sljedeće (Mijoč, Martinović, Mahaček, 2010., 64.):

- analiza strukture – analiziraju se sastavnice pojedinih ekonomskih pojava, primjerice, imovina se analizira prema njenom sastavu: dugotrajna i kratkotrajna,
- komparativna analiza – uspoređuju se, primjerice, ostvareno s planiranim, sadašnje razdoblje s prethodnim i dr.,
- analiza intenziteta – ABC analiza – ekonomska pojava se razvrstava u skupine prema njihovoj važnosti, primjerice, 50 vrsta materijala čini 70% vrijednosti zaliha, daljnjih 300 vrsta čini 20% vrijednosti, a preostalih 250 vrsta čini 10% vrijednosti zaliha,
- analiza intenziteta – XYZ analiza – primjerice, trgovačka roba se razvrstava i analizira prema brzini obrtaja, potraživanja od kupaca razvrstavaju se i analiziraju prema danima vezivanja,

- analiza točke pokrića – grafički se pomoću pravca prikazuje veličina ukupnog prihoda kao funkcija količine prodanih proizvoda i cijena, dok se troškovi razvrstavaju na fiksne i varijabilne i grafički se pravcem prikazuju kao funkcija količine prodanih proizvoda. Tamo gdje se siječe pravac varijabilnih troškova i pravac ukupnih prihoda, nalazi se točka pokrića. U toj su točki troškovi pokriveni prihodima i financijskim rezultat je nula,
- dijagnostička analiza – provodi se, primjerice, pri unutarnjoj reorganizaciji tvrtke, a najčešće kada postoji formalna organizacija, a već se radi prema nekoj drugačijom (neformalnoj) organizaciji.

U analizi financijskih izvještaja (bilance i računa dobiti i gubitka) najčešće se koriste horizontalna i vertikalna analiza te analiza uz pomoć pokazatelja. Horizontalnom analizom kompariraju se brojčani podaci iz financijskih izvještaja koji su dobiveni na kraju poslovne godine, čime je omogućena komparacija tijekom određenog razdoblja. Analiza pokazuje promjene stavaka (Bolfek, Stanić, 2012., 158.). Vertikalnom analizom se najčešće kompariraju podaci koji se odnose na jednu poslovnu godinu. Ona omogućava uvid u strukturu financijskih izvještaja (Mijoč, Martinović, Mahaček, 2010., 66.). Analiza uz pomoć financijskih pokazatelja stavlja jednu ekonomsku veličinu u odnos s drugom ekonomskom veličinom, tijekom određenog vremenskog razdoblja kada je koriste podaci iz računa dobiti i gubitka, odnosno tijekom određenog trenutka kada se koriste podaci iz bilance.

Zaključci koji se temeljem provedenih analiza dobiju uobličavaju se u analitičke izvještaje namijenjene interesnim skupinama, u prvom redu za potrebe menadžmenta, ali i za druge korisnike koji na temelju podataka iz analitičkih izvještaja procjenjuju poslovni rizik poduzeća.

2.2. Financijski pokazatelji

Financijska analiza se može provesti i uz pomoć pokazatelja, što omogućava dolaženje do potpunijih i kvalitetnijih informacija nužnih za donošenje adekvatnih poslovnih odluka. U slučaju kada se izračun financijskih pokazatelja temelji na računu dobiti i gubitka, informacije koje se dobiju su informacije o poslovnim aktivnostima tijekom jednog određenog razdoblja, a kada se za izračun financijskih pokazatelja koristi bilanca, tada se dobivaju informacije koje prezentiraju poslovanje u određenom trenutku, odnosno na određeni dan. Dobro poslovanje podrazumijeva zadovoljenje kriterija uspješnosti i sigurnosti. Učinkovitost poslovanja mjeri se pokazateljima ekonomičnosti i profitabilnosti, dok se sigurnost poslovanja utvrđuje pokazateljima likvidnosti i zaduženosti (Mijoč, Martinović, Mahaček, 2010., 64.). Pokazatelji aktivnosti koriste se za utvrđivanje sigurnosti i uspješnosti poslovanja. Utvrđivanje značenja pojedinih pokazatelja podrazumijeva usporedbu s određenim standardnim veličinama, planiranim pokazateljima te pokazateljima u grani u kojoj se poduzeće nalazi.

Posebno je potrebno istaknuti da promatranje jednog pokazatelja nije dovoljno da bi se došlo do saznanja o položaju poduzeća, već je pokazatelje potrebno promatrati u međuzavisnosti jednog o drugom. Pokazatelje koji se dobiju na temelju bilance i računa dobiti i gubitka promatra se zajedno s pokazateljima koji se dobiju temeljem izvještaja o novčanom toku. Primjerice, ako je poduzeće ostvarilo dobit u poslovanju, ne znači nužno i da raspolaže iznosom novca dovoljnim za podmirenje dospjelih obveza.

3. STANDARDI FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Standardi financijskog izvještavanja primjenjivi u Republici Hrvatskoj su Hrvatski standardi financijskog izvještavanja i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja. Zakon o računovodstvu obvezuje poduzetnika na sastavljanje i prezentiranje godišnjih financijskih izvještaja u skladu s navedenim standardima ovisno o veličini poduzetnika kako ga Zakon o računovodstvu razvrstava (Zakon o računovodstvu, 2015., čl. 17., st. 2. i 3.), te se u ovom dijelu završnog rada daje se njihova kratka prezentacija.

3.1. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja

Međunarodne standarde financijskog izvješćivanja (skr. MSFI) donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (eng. International Accounting Standards Bord, skr. IASB). Ciljevi IASB-a odnose se na sljedeće (HANFA, https://www.hanfa.hr/getfile/39377/Me%C4%91unarodni%20ra%C4%8Dunovodstveni%20standardi%20i%20Me%C4%91unarodni%20standardi%20financijskog.pdf, 8.05.2018.):

- razvijanje, u javnom interesu, jednog skupa visoko kvalitetnih, razumljivih i globalno primjenjivih računovodstvenih standarda koji zahtijevaju kvalitetne, transparentne i usporedive informacije u financijskim izvještajima kako bi se pomoglo sudionicima u svjetskim tržištima kapitala i drugim korisnicima pri donošenju poslovnih odluka,
- unaprjeđenje korištenja i primjenjivanje tih standarda i
- aktivni rad s nacionalnim kreatorima standarda kako bi se doveli do približavanja nacionalnih računovodstvenih standarda i MSFI-a visoko kvalitetnim rješenjima.

Uredba Europskog parlamenta (1606/2002) regulira financijsko izvješćivanje po MSFI-evima. MSFI-ovi sadrže zahtjeve priznavanja, mjerenja, prezentiranja i objavljivanja koji se bave transakcijama i događajima važnim za financijske izvještaje opće namjene. Oni mogu, također, sadržati takve zahtjeve za transakcije i događaje koji uglavnom nastaju u određenoj djelatnosti (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2006., 10413.). MSFI-ovi se temelje na Okviru, koji navodi koncepte na kojima počivaju informacije prezentirane u

financijskim izvještajima opće namjene. Pri tome je cilj Okvira olakšati logično i dosljedno oblikovanje MSFI-a.

Namjena MSFI-ova je primjena u financijskim izvještajima opće namjene i drugim financijskim izvještajima svih poslovnih subjekata koji su fokusirani na ostvarivanje profita. U te poslovne subjekte ubrajaju se oni koji djeluju u komercijalnim, proizvodnim, financijskim i sličnim djelatnostima, neovisno o tome jesu li organizirani kao dionička društva ili imaju neki drugi oblik trgovačkog društva. Uključuju i organizacije kao što su zajedničke osiguravajuće kompanije ili zajednički zadrugarski subjekti koji stvaraju dividende ili druge ekonomske koristi izravno i proporcionalno svojim vlasnicima, članovima ili sudionicima. MSFI-ovi nisu namijenjeni neprofitnim organizacijama, no one mogu odlučiti da su im prikladni te ih koristiti. MSFI-ovi su primjenjivi i na državne subjekte.

Primjena MSFI-ova odnosi se na sve financijske izvještaje opće namjene. Takvi financijski izvještaji usmjereni su na zajedničke informacijske potrebe širokog kruga korisnika, kao što su dioničari, vjerovnici, zaposlenici i javnost u cjelini. Cilj financijskih izvještaja je pružiti informacije o financijskom položaju, uspješnosti i novčanim tokovima subjekata koje su korisne tim korisnicima u donošenju poslovnih odluka (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2006., 10413.). Na taj način se nastoji osigurati usporedivost s financijskim izvještajima subjekta za prethodna razdoblja i s financijskim izvještajima drugih subjekata (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2009., 1.).

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja objavljeni su u Republici Hrvatskoj 2009. godine, te se godišnji financijski izvještaji za razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2010. godine i nadalje sastavljaju i prezentiraju u skladu s ovim standardima. Zakon o računovodstvu u Republici Hrvatskoj obvezuje velike poduzetnike i subjekte od javnog interesa (kreditne institucije, institucije za elektronički novac, društva za osiguranje, leasing društva i dr.) na sastavljanje i prezentiranje financijskih izvještaja primjenom Međunarodnih standarda izvještavanja (Zakon o računovodstvu, 2015., čl. 17. st. 3.).

3.2. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja

Hrvatski standardi financijskog izvješćivanja objavljeni su u 2015. godini, te se godišnji financijski izvještaji za razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2016. godine i nadalje sastavljaju i prezentiraju u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2015., čl. 2.). Nastali su u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, a donosi ih Obor za standarde financijskog izvještavanja. Podloga za njihovo donošenje je računovodstvena teorija i praksa te Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktive Vijeća 78/660/EEZ i 84/349/EEZ (Direktiva 2013/34/EU) (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2015., 1709.). Hrvatski međunarodni standardi izvještavanja su računovodstvena načela i pravila priznavanja, mjerenja i klasifikacije poslovnih događaja te sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja (Zakon o računovodstvu, 2015., čl. 16.). Ovim je standardima uređena tematika vezana uz financijske izvještaje, prvenstveno namijenjena vanjskim korisnicima. Namijenjeni su primjeni u financijskim izvještajima opće namjene poduzetnika koji ostvaruju dobit ili gubitak.

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja primjenjuju se na poduzetnike koji nisu obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (Odbor za standarde financijskog izvještavanja,, 2015., 1709.). U skladu sa Zakonom o računovodstvu to su poduzetnici koji se svrstavaju u skupinu mikro poduzetnika, malih i srednjih poduzetnika te poduzetnika koji se ne svrstavaju u niti jednu skupinu poduzetnika definiranih Zakonom o računovodstvu (Zakon o računovodstvu, 2015., čl. 16.). Ovi su poduzetnici ujedno i najzastupljeniji u Republici Hrvatskoj, a s obzirom na veličinu poduzetnika koji imaju obvezu primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, standardi su jednostavni, malog opsega te teorijski i stručno zadovoljavaju kriterije suvremenog financijskog računovodstva. Kriteriji mjerenje i priznavanja u suglasju su s Direktivom 2013/34/EU.

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja sadrže temeljne koncepcije na kojima počiva sastavljanje i prezentiranje financijskih izvještaja. Svrha im je (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2015., 1709.):

- propisati osnovu za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvještaja,
- pomoć revizorima u formiranju mišljenja jesu li financijski izvještaji u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja,
- pomoć korisnicima financijskih izvještaja pri tumačenju podataka i informacija koje su sadržane u financijskim izvještajima.

Cilj Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja je pružanje informacija financijskih izvještaja o financijskom položaju, financijskoj uspješnosti i novčanim tokovima poduzetnika koje koriste, prvenstveno, vanjski korisnici kako bi donijeli poslovne odluke. Financijski izvještaji koji se sastavljaju temeljem Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja pružaju informacije o imovini, obvezama, kapitalu, prihodima, rashodima, dobiti i gubitku, promjenama u kapitalu i novčanom toku. Ciljevi Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja odnose se na razvijanje u javnom interesu računovodstvenih standarda koji zahtijevaju kvalitetne, transparentne i usporedne informacije u financijskim izvještajima.

4. OPĆENITO O PODUZEĆU PLAVA LAGUNA D.D.

Plava laguna d.d. je jedna od vodećih turističkih poduzeća u Republici Hrvatskoj, s jasnom koncepcijom i strategijom razvoja, u većinskom privatnom vlasništvu. Kako bi se predstavile opće značajke Plave lagune d.d., u ovom dijelu završnog rada prikazan je povijesni presjek razvoja Plave lagune d.d., proizvod koji ona nudi na turističkom tržištu, te turistički promet Plave lagune d.d.

4.1. Povijesni presjek razvoja Plave lagune d.d.

Dioničko društvo "Plava laguna" osnovano je 1957. godine kao "Plava laguna", poduzeće za ugostiteljstvo i turizam i jedno je od prvih nositelja turističke ponude u Hrvatskoj. Tijekom svog postojanja, Društvo je doživjelo niz organizacijskih promjena a njegov se razvoj može promatrati kroz nekoliko razdoblja (Plava laguna, 2003., 7.).

Početak razvoja Društva od osnivanja pa do 1971. godine predstavlja prvu fazu koju karakterizira postavljanje ciljeva razvoja, određivanja intenziteta i dinamike ulaganja, ispitivanja tržišta i formiranje turističke ponude, kao i realizacija zacrtanih planova te analiza društvene opravdanosti uloženih sredstava.

Drugo razdoblje 1971.–1976. godine značajno je po integracijskim zahvatima na razini općine Poreč. Izvršena je horizontalna integracija s manjim hotelsko–ugostiteljskim organizacijama u općini, te s hotelsko–turističkim poduzećem iz Novigrada, a potom je uslijedila i integracija s cijelim poljoprivrednim sektorom, trgovinom i ribarstvom u Poreču. Tako je zatvoren reprodukcijski lanac od proizvodnje robe do potrošača–gosta, unutar istog poduzeća. Značajan korak tog razdoblja, je poslovna ekspanzija izvan općinskih i regionalnih okvira koja je ostvarena putem izgradnje hotela "Laguna" u Zagrebu.

Početkom 1976. godine primjenom Zakona o udruženom radu izvršena je organizacijska transformacija poduzeća u Složenu organizaciju udruženog rada "Plava laguna" i time je obilježeno treće razdoblje u razvoju poduzeća. Principom određivanja gospodarskih subjekata temeljem djelatnosti, formirane su četiri radne organizacije i to:

“Lagunaturist” – radna organizacija za ugostiteljstvo i turizam, “Laguna Union” – radna organizacija za robni promet, “Agrolaguna” – radna organizacija za poljoprivrednu proizvodnju i preradu i “Školjka” – radna organizacija za ulov i preradu ribe.

Četvrto razdoblje započinje integracijskim promjenama 1987. godine, kada se veći porečki gospodarski sustavi udružuju u novu Složenu organizaciju udruženog rada “Plava laguna”, u kojoj će se naredne tri godine do 1990. godine, i dalje obavljati sve djelatnosti bivšeg SOUR–a.

Temeljem Zakona o poduzećima, početkom 1990. godine dolazi do razdruživanja SOUR–a i stvaranja novih samostalnih poduzeća, jedno od kojih je “Laguna Poreč”, poduzeće za ugostiteljstvo i turizam. Nove promjene potaknute su 1991. godine kada stupa na snagu Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća, čime je započeo proces privatizacije u Republici Hrvatskoj. Ti su se procesi odrazili i na “Lagunu Poreč”, pa je provedbom pretvorbi 1992. godine poduzeće pretvoreno u dioničko društvo. Dana 26. siječnja 1993. godine registriranjem kod Privrednog suda u Rijeci nastala je “Laguna Poreč” d.d. poduzeće za ugostiteljstvo i turizam.

Potreba prilagodbe poduzeća u dinamičnom okruženju utjecala je na osnivanje društva kćeri 29. ožujka 1993. godine, “Laguna Invest” poduzeće za tehničke i poslovne usluge d.d., koje je započelo s radom 01. svibnja 1994. godine. Temeljna djelatnost poduzeće je obavljanje poslova u svezi privatizacije Društva.

Temeljem Zakona o trgovačkim društvima dana 15. veljače 1996. godine u sudski registar Trgovačkog suda u Rijeci upisano je usklađenje općih akata Društva s tim Zakonom, te promjena naziva tvrtke u “Plava laguna” dioničko društvo za ugostiteljstvo i turizam. Time je poduzeće ujedno vratilo svoje povijesno ime.

U 2000. godini putem društva Sutivan investements Anstalt Luksic grupa stječe većinski udio u poduzeću Plava laguna d.d., te od tada poduzeće ima stabilnu vlasničku strukturu.

Tijekom 2001. godine izvršene su akvizicije nekoliko društava kapitala, čime je Plava laguna d.d. stekla 89,40% dionica društva Hoteli Croatia d.d. Cavtat te 90,48% dionica društva Adriatic d.d. Poreč (Plava laguna, http://biz.plavalaguna.hr, 11.05.2018.). S obzirom da je Plava laguna d.d. postala vlasnikom 90,48% Adriatic d.d. Poreč došlo je do njegovog pripajanja dioničkom društvu Plava laguna 1. listopada 2002. godine. Tako je Plava laguna d.d. proširila svoju ponudu i na nautički turizam. Dokapitalizacijom Hotela Croatia d.d. Cavtat u 2003. godini udio Plave lagune d.d. povećan je na 92,28%.

Tijekom 2012. godine izvršene su sve potrebne predradnje kako bi se pripojio Hotel Bonavia d.d. Rijeka Plavoj laguni d.d., što je uslijedilo 1. siječnja 2013. godine. Time je Plava laguna d.d. obogatila svoj portfelj hotelom kategorije 4 zvjezdice drugačijeg tipa poslovanja (Plava laguna, http://biz.plavalaguna.hr, 11.5.2018.).

Pripajanje portfelja hotela iz sustava Luksic grupe na području Dubrovnika 1. siječnja 2014. godine uspostavljeno je novo društvo Jadranski luksuzni hoteli d.d. Dubrovnik. Tijekom postupka pripajanja došlo je i do pripajanja društva hoteli Croatia d.d. Cavtat. Plava laguna d.d. je najveći pojedinačni dioničar društva Jadranski luksuzni hoteli d.d. Dubrovnik s udjelom od 32,88%.

Krajem studenog 2014. zaključuje se transakcija kupoprodaje dionica Istraturist Umag d.d. između prodavatelja, Zagrebačke banke d.d. i Plave lagune d.d. Time je Plava laguna d.d. stekla 4.349.400 redovnih dionica Istraturista d.d., što predstavlja 93,04% temeljnog kapitala Istraturista (Plava laguna, http://biz.plavalaguna.hr, 11.05.2018.). Nova grupa, Plava laguna, tim je pripajanjem povećala svoj smještajni kapacitet na 43.000 kreveta.

Dana 1. siječnja 2018. godine Istraturist Umag d.d. pripojeno je društvu Plava laguna d.d. na temelju Ugovora o pripajanju koji je sklopljen 29. lipnja 2017. godine te odluka glavnih skupština oba društva od 11. kolovoza 2017. godine. Na taj je način Plava laguna d.d. postala sveopći pravni slijednik cjelokupne imovine, prava i obveza Istraturista d.d.

Plava laguna d.d. zajedno s Podružnicom Istraturist Umag na godišnjoj razini u 2017. godini prosječno je zapošljavala 2.031 radnika (Plava laguna, 2018., 6.).

Vidljivo je, dakle, da je Plava laguna d.d. tijekom svog razvoja prošla kroz različite organizacijske i vlasničke promjene, pod utjecajem društvenih promjena.

4.2. Djelatnost i vlasnička struktura poduzeća

Osnovna djelatnost Plave lagune d.d. je ugostiteljstvo i turizam, a uz osnovne djelatnosti poduzeće je registrirano za obavljanja i drugih djelatnosti, kao što su: trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama, trgovina na veliko i posredovanje u trgovini, inženjering, projektni menedžment i tehničke djelatnosti, međunarodno otpremništvo, međunarodni transport robe i putnika, završni građevinski radovi, instalacijski radovi i drugo (Plava laguna, 2014, 7).

Vlasničku strukturu Plave lagune na dan 16. siječnja 2018. godine činilo je deset najvećih diončara i skupina malih dioničara (Plava laguna, http://biz.plavalaguna.hr, 11.05.2018.), kako je to prikazano u tablici 1.

Tablica 1. Vlasnička struktura Plave lagune, na dan 16. siječnja 2018. godine

Dioničari	Broj dionica	Postotak
1. Adriatic Investment Group	1.851.352	84,24
2. Splitska banka d.d./ AZ OMF Kategorija B	84.576	3,85
3. Addiko Bank d.d./ PBZ Co OMF – kategorija B	20.024	0,91
4. Bogdanović Zoran	11.752	0,53
5. Raiffeisenbank Austria d.d.	9.140	0,42
6. CERP/ Republika Hrvatska	6.234	0,28
7. Zagrebačka banka d.d./ AZ Profit dobrovoljni mirovinski fond	5.971	0,27
8. Splitska banka d.d./ AZ Obvezni mirovinski fond	4.168	0,19
9. Splitska banka d.d./ Erste Plavi expert – dobrovolji mirovinski fond	4.104	0,19
10. Novak Mirko	3.884	0,18
11. Mali dioničari	196.567	8,94
Ukupno	2.197.772	100,00
Povlaštene dionice		
1. Adriatic Investment Group	420.000	100,00
Ukupno	420.000	100,00

Izvor: Plava laguna, http://biz.plavalaguna.hr, 11.05.2018.

Temeljem sadašnje vlasničke strukture može se istaknuti da je Društvo gotovo u

cijelosti u privatnom vlasništvu. Sutivan Investment Group, tvrtka u vlasništvu Lukšić grupe, u svom portfelju drži cjelokupnu emisiju povlaštenih dionica Društva te nešto više od 84% redovnih dionica. Obzirom na navedeno, može se reći da Sutivan Investment Group ima prevladavajući utjecaj na upravljanje Društvom.

Plava laguna d.d. pretežno je orijentirana na povećanje svog tržnog udjela, te istovremeno na podizanje ukupne kvalitete smještajnih kapaciteta uz zadržavanje financijske stabilnosti.

4.3. Turistička ponuda Plave lagune d.d.

Plava laguna d.d. raspolaže s oko 20 tisuća kreveta u smještajnim objektima, od čega više od osam tisuća u hotelima i apartmanima, te preko 12 tisuća u autokampovima. Autokampovi čine oko 60% smještajnih kapaciteta Plave lagune d.d. Poduzeće raspolaže i s 360 vezova u dvije marine te ugostiteljskim, sportskim i drugim sadržajima kojima upotpunjuje temeljnu ponudu. Grupa (Plava laguna d.d. zajedno s podružnicom Istraturist d.d. pridruženim Jadranskim luksuznim hotelima d.d.) raspolaže ukupno s 42.000 kreveta u hotelima, apartmanima i kampovima, kategorije od dvije do pet zvjezdica.

S ciljem implementacije međunarodnih standarda i poboljšanja kvalitete turističke ponude, Plava laguna d.d. je od 1998. godine partner tvrtke Meliá Hotels International, jedne od najvećih hotelskih lanaca u svijetu, koja upravlja s više od 350 hotela u 30 zemalja. U Hrvatskoj je Meliá Hotels International prisutan sa šest brendiranih hotela i tri apartmanska naselja, koji se nalaze u Umagu u vlasništvu Plave lagune d.d.

Cilj Plave lagune d.d. je unaprjeđivanje kvalitete smještaja, razvijanje sadržaja za odmor, sport i rekreaciju, odnosno aktivno doprinositi procesu repozicioniranja Istra, a posebice destinacija Poreča, Umaga i Rijeke u turistička odredišta visoke kvalitete koje karakterizira snažna ekološka orijentacija i poštivanje odrednica održivog razvoja u svim segmentima djelovanja (Plava laguna, http://biz.plavalaguna.hr, 11.05.2018.).

4.4. Turistički promet Plave lagune d.d.

Fizički pokazatelji mjereni ostvarenim turističkim noćenjima pokazuju povećanje turističkog prometa Plave lagune u 2017. godini za 5,5% u odnosu na 2016. godinu, odnosno nominalno 137 tisuća noćenja, te su dosegli razinu od 2,6 milijuna turističkih noćenja u svim vrstama turističkih kapaciteta (Plava laguna, 2018., 3.).

U čvrstim objektima je ostvareno je 1,36 mil. turističkih noćenja, što je rast u odnosu na 2016. godinu za 6,4% ili nominalno za 82 tisuće noćenja generiranog u većoj mjeri kroz aktivnosti grupa izvan glavne turističke sezone, što je ujedno i ključni čimbenik ukupnog povećanja volumena. Udio grupa u ukupno ostvarenim turističkim noćenjima u 2017. godini dosegnu je 23,4%, što je značajno povećanje u odnosu na 2016. godinu kada je iznosio 19,1%. Također je prisutan stabilan rastući trend individualaca, što je u korelaciji s promjenama navika suvremenog gosta na globalnoj razini podržanog većom dostupnošću kroz tehnološka unaprjeđenja prodaje.

Sagledavajući turistički promet prema tržištima potrebno je istaknuti kako su tržišta Njemačke i Austrije u 2017. godini zadržala stabilnost s udjelom od 39%, tržište Rusije (treće po važnosti) je ostalo na razini iz 2016. godine, dok se tržište Velike Britanije pozicioniralo na četvrto mjesto s udjelom od 6,4% u ukupnim noćenjima u čvrstim objektima.

Autokampovi su generirali 48% ukupnog fizičkog volumena mjereno brojem turističkih noćenja. U 2017. godini ostvareno je 1,26 mil. turističkih noćenja, što je povećanje u odnosu na 2016. godinu za 4,5% ili nominalno za 55 tisuća noćenja. Izraženiji pozitivan trend tijekom sezone reduciran je u mjesecu rujnu uslijed iznimno loših vremenskih uvjeta kada je zabilježeno smanjenje noćenja od čak 17 tisuća u odnosu na rujan 2016. godine. Autokampovi kontinuirano bilježe uzlazni trend ostvarenih turističkih noćenja, kao rezultat sustavnog ulaganja u uređenje smještajnog segmenta, izgradnju dodatnih vodenih površina, uređenje plaža te infrastrukture.

Rast broja turističkih noćenja implicira na povećanje dana popunjenja u čvrstim objektima za 10 dana, a u kampovima za 4 dana (Plava laguna, 2018., 4.).

Konsolidirana razina poslovanja obuhvaća Podružnicu Istraturist Umag d.d. te pridruženo društvo Jadranski luksuzni hoteli d.d. Grupa je u 2017. godini (izuzimajući pridruženo društvo) ostvarila 4,8 milijuna turističkih noćenja u hotelima, apartmanima i autokampovima ukupnog osnovnog kapaciteta koji premašuje 42 tisuće kreveta, odnosno mjesta u autokampovima. U odnosu na 2016. godini broj turističkih noćenja je nominalno povećan za 323 tisuće noćenja ili za 7,2%, a dosegnuta razina fizičkog prometa čini udio od 11,2% noćenja usporedive vrste smještaja na razini Republike Hrvatske (Plava laguna, 2018., 4.).

Vidljivo je, dakle, da Plava laguna d.d. ostvaruje rast turističkih noćenja kao rezultat kontinuiranog rada na poboljšanju kvalitete usluga u hotelima, apartmanima, autokampovima i drugim objektima koji dodatno obogaćuju ponudu Plave lagune d.d.

4.5. Poslovni rezultati Plave lagune d.d.

Plava laguna d.d. je u 2017. godini zabilježila rast svih ključnih operativnih i financijskih pokazatelja poslovanja u odnosu na visoko pozicioniranu 2016. godinu, te je okarakterizirana kao najuspješnija poslovna godina u novijoj povijesti poduzeća.

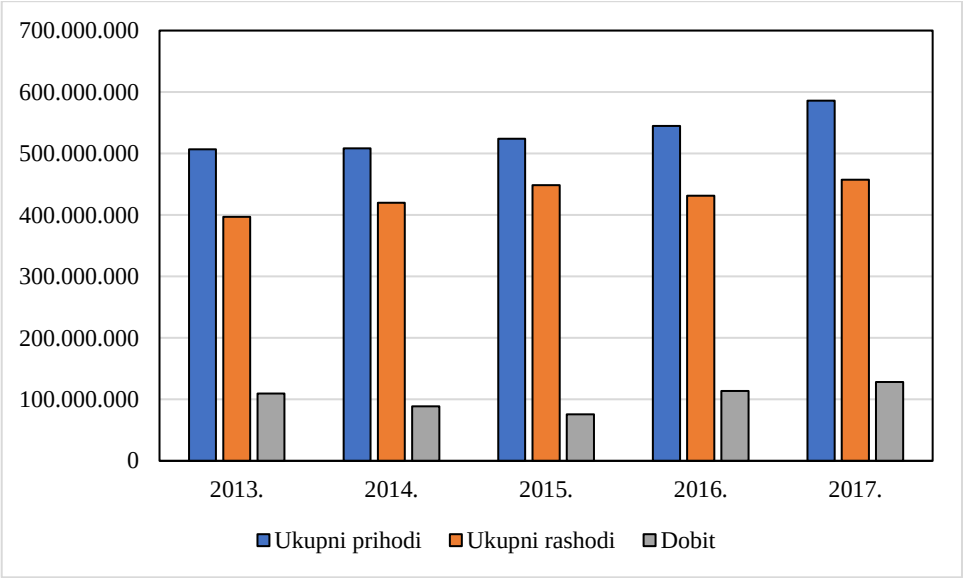
Rast broja turističkih noćenja uz pomak ukupne prosječne neto cijene za 5,7% izražene u EUR, te uz negativan efekt tečaja od 1%, Plava laguna d.d. je ostvarila rast poslovnog prihoda od 44,3 milijuna kuna u odnosu na 2016. godinu, odnosno za 8,3%, te je dosegla razinu od 577,8 milijuna kuna. Vrijednost ostvarenih poslovnih rashoda u 2017. godini iznosila je 443,6 milijuna kuna te su u odnosu na 2016. godinu bili veći za 40,9 milijuna kuna. Pri tome je potrebno ukazati kako se 13,6 milijuna kuna odnosi na jednokratno usklađivanje imovine s osnove priznavanja umanjenja prouzročenog rušenjem uslijed temeljite rekonstrukcije započete krajem 2017. godine. Preostali rast tumači se promjenama u varijabilnim komponentama troškova uvjetovanim povećanjem fizičkog volumena, troškova osoblja temeljem porasta osnovne plaće te ostalih davanja koji imaju karakter plaće, troškova marketinga generiranog novom brend strategijom i vizualnim identitetom, te povećanjem ostalih troškova usmjerenih na unaprjeđenje ponude i kvalitete boravka gostiju (Plava laguna,

2018., 4.).

Na grafikonu 1 prikazani su prihodi, rashodi i neto dobit poduzeća Plava laguna d.d. za razdoblje od 2013. do 2017. godine.

Grafikon 1. Prihodi, rashodi i dobit Plave lagune d.d., 2013.-2017.

u HRK

Izvor: Izrada studentice prema: Godišnji izvještaji Plava laguna d.d. 2013.-2017.

Podaci na grafikonu pokazuju rast ukupnih prihoda u cijelom razdoblju od 2013. do 2017. godine, sa 506,6 mil. kuna na 585,7 mil. kuna, što je nominalno za 79,1 mil. kuna, odnosno za 15,6%. Ukupni rashodi su nakon rasta u razdoblju od 2013. do 2015. godine, u 2016. godini smanjeni, a u 2017. godini primjetan je ponovni rast ukupnih rashoda. U 2013. godini ukupni su rashodi iznosili 396,9 mil. kuna, dok u 2017. godini oni iznose 457,4 mil. kuna, što je porast nominalno za 60,5 mil. kuna ili za 13,2%. Veći rast ukupnih prihoda od ukupnih rashoda rezultirao je i rastom dobiti poduzeća. U 2017. godini Plava laguna d.d. je ostvarila dobit od 128,3 mil. kuna, što je u odnosu na 2013. godinu porast nominalno od 18,6 mil. kuna ili za 17,0%.

5. FINANCIJSKA ANALIZA PODUZEĆA PLAVA LAGUNA D.D.

Financijska analiza se opisuje kao skup tehnika koje se koristi kako bi se pretvorili podaci iz financijskih izvještaja u informacije relevantne za upravljanje. Fokus financijske analize je na dio računovodstvenih informacija iz financijskih izvještaja. Analiza financijskih izvještaja stvara, dakle, informacijsku podlogu za potrebe upravljanja odnosno za potrebe donošenja poslovnih odluka (Žager i Žager, 2005., 157.).

Financijska analiza Plave lagune d.d. obuhvaća, u ovom dijelu završnog rada: **1) horizontalnu analizu financijskih izvještaja, 2) vertikalnu analizu financijskih izvještaja i 3) pokazatelji financijske analize**.

5.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja

Horizontalnom analizom nastoje se sagledati tendencija i dinamika promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja (Žager i Žager, 2005., 159.). U ovoj analizi je, dakle, ključna varijabla vrijeme. Naime, provedba horizontalne analize podrazumijeva raspolaganje podacima iz financijskih izvještaja za više obračunskih razdoblja kako bi se mogle sagledati promjene u određenom vremenskom razdoblju. To znači da je za potpunije sagledavanje poslovanja poduzeća potrebno sastaviti podlogu koja će obuhvatiti duže vremensko razdoblje poslovanja poduzeća, kako bi se uočile tendencije promjena koje su u tom razdoblju nastale, odnosno kako bi se sagledala dinamika promjena pojedinih stavki unutar financijskih izvještaja. Sagledavanjem nastalih promjena prosuđuje se uspješnost i sigurnost poslovanja promatranog poduzeća. Kao podloga za horizontalnu analizu koriste se komparativni financijski izvještaji, odnosno stavke bilance i računa dobiti i gubitka. Ti se izvještaji mogu razmatrati u kontekstu uspoređivanja. Za izračun promjena u poziciji financijskih izvještaja može se uzeti neka godina kao bazna, a ostale se onda uspoređuju s njom. Također se može napraviti usporedba svake godine u odnosu na prethodnu (Bolfek et al., 2012., 159.). U tablici 2 je prikazana komparativna bilance Plave lagune d.d., pri čemu su korišteni bazni indeksi, a kao baza je uzeta 2015. godina.

Tablica 2. Komparativna bilanca Plave lagune d.d. s baznom 2015. godinom

	u HRK			% povećanja ili smanjenja, 2015.=100	
	2015.	2016.	2017.	2016.	2017.
Aktiva					
A) Potraž. za upisani a neuplaćeni kapital	0	0	0	0	0
B) Dugotrajna imovina	2.112.429.794	2.088.622.145	2.092.812.952	-1,1	-1,0
I. Nematerijalna imovina	781.287	1.026.497	2.567.410	31,4	228,6
II. Materijalna imovina	997.808.903	955.772.915	956.413.540	-4,2	-4,1
III. Dugotrajna financijska imovina	1.113.839.604	1.123.781.236	1.133.832.002	0,9	1,8
IV. Potraživanja	0	0	0	0	0
V. Odgođena porezna imovina	0	0	0	0	0
C) Kratkotrajna imovina	182.098.746	166.546.247	272.849.985	-8,5	49,8
I. Zalihe	2.385.057	2.573.761	2.496.850	7,9	4,7
II. Potraživanja	16.186.806	8.019.113	3.226.432	-50,5	19,9
III. Kratkotrajna financijska imovina	159.770.993	152.062.674	239.610.234	-4,8	50,0632
IV. Novac u banci i blagajni	3.755.890	3.890.699	27.514.469	3,6	,6
D) Plaćeni troš. bud. raz. i obrač. prihodi	992.423	4.205.038	2.784.139	323,7	180,5
E) Ukupna aktiva	2.295.520.963	2.259.373.430	2.368.447.076	-1,6	3,2
F) Izvanbilančni zapisi	3.421.710	3.415.865	16.700	-0,2	0,5
Pasiva					
A) Kapital i rezerve	1.590.050.001	1.691.612.539	1.797.869.596	6,4	13,1
I. Temeljni (upisani) kapital	1.347.327.132	1.385.151.471	1.436.911.375	2,8	6,6
II. Kapitalne rezerve	0	0	0	0	0
III. Rezerve iz dobiti	63.604.044	67.818.009	72.490.526	6,6	14,0
IV. Revalorizacijske rezerve	0	0	0	0	0
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	111.254.047	137.796.247	183.038.848	23,9	64,5
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	67.864.778	100.846.812	105.428.847	48,6	55,4
VII. Manjinski interes	0	0	0	0	0
B) Rezerviranja	537.238	0	191.980	0	-64,4
C) Dugoročne obveze	563.084.716	434.572.753	394.466.520	-22,8	-29,5
D) Kratkoročne obveze	112.870.185	101.363.631	141.704.385	-10,2	25,5
E) Odgođ. plać. troš. i prihod bud. razd.	28.978.823	31.824.507	34.214.595	9,8	18,1
F) Ukupno – pasiva	2.295.520.963	2.259.373.430	2.368.447.076	-1,6	3,2
G) Izvanbilančni zapisi	3.421.710	3.415.865	16.700	-0,2	0,5

Izvor: Izrada studentice prema: Godišnji izvještaji Plava laguna d.d. 2016.-2017.

Analiziranjem podataka komparativne bilance u tablici 2 može se uočiti smanjenje ukupne imovine Plave lagune d.d. u 2016. godini u odnosu na baznu, 2015. godinu, za 1,6%, a u 2017. godini ukupna imovina je povećana u odnosu na baznu, 2015. godinu, za 3,2%. Smanjenje ukupne imovine poduzeća u 2016. godini rezultat je u prvom redu smanjenja kratkotrajne imovine, koja je u odnosu na 2015. godinu smanjena za 8,5%. Dugotrajna imovina je smanjena u 2016. godini za 1,1%, a njezino smanjenje nastavljeno je i u 2017. godini te je u odnosu na 2015. godinu iznosilo 1,0%. Kratkotrajna imovina je u 2017. godini povećana za gotovo 50% u odnosu na 2015. godinu. Povećanje kratkotrajne imovine rezultat

je u prvenstvo povećanja stavke 'novac u banci i blagajni' koja je povećana nominalno za 23,8 mil. kuna, odnosno za 632,6%, ali i povećanja vrijednosti na drugim stavkama kratkotrajne imovine. U strukturi dugotrajne imovine u 2016. i 2017. godini došlo je tek do manjih promjena, dok su značajnije u strukturi kratkotrajne imovine. Potraživanja od kupaca sudjelovala su u ukupnoj kratkotrajnoj imovini Plave lagune d.d. u 2015. godini s 87,7%, a gotovo na istoj razini bila su i u 2017. godini, dok je u 2016. godini njihov udio bio 91,3%. Novac u banci i blagajni u 2015. i 2016. godini sudjeluje s oko dva posto, dok u 2017. godini s oko 10%.

Usporedbom stavki pasive u bilanci Plave lagune d.d. mogu se uočiti promjene vrijednosti kapitala i rezervi. U 2016. godini vrijednost kapitala i rezervi povećana je za 6,4% u odnosu na baznu, 2015. godinu, a u 2017. godini rast je nastavljen te je povećana za 13,1% u odnosu na 2015. godinu. To se može objasniti rastom temeljnog kapitala od 2,8% u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu, odnosno rastom od 6,6% u 2017. godini u odnosu na 2015. godinu.

Uočen je, također, rast zadržane dobiti u 2016. i 2017. godini u odnosu na 2015. godini i to nominalno za 26,5 milijuna kuna, odnosno 71,8 milijuna kuna ili za 23,9% odnosno za 64,5%. Dobit poslovne godine povećana je u 2016. i 2017. godini u odnosu na 2015. godinu. Nominalno povećanje dobiti u 2016. godini u odnosu na baznu, 2015. godinu, iznosilo je 32,9 mil. kuna, a u 2017. godini 37,6 mil. kuna, što je porast za 48,6%, odnosno za 55,4%.

Rezerviranja nije bilo u 2015. godini, dok su u 2017. godini ona smanjena nominalno za 345 tisuća kuna, odnosno za 64,4%.

Dugoročne obveze, također, pokazuju smanjenje u 2016. i 2017. godini u odnosu na 2015. godinu. U 2016. godini njihovo je smanjenje iznosilo nominalno 128,5 mil. kuna ili 22,8%, a u 2017. godini 168,6 mil. kuna ili 29,5%.

Kratkoročne obveze su u odnosu na baznu, 2015. godinu smanjene u 2016. godini nominalno za 11,5 mil. kuna ili za 10,2%, što navodi na povećanje koeficijenta likvidnosti poduzeća, pa i na povećanje sposobnosti poduzeća u podmirivanju kratkoročnih obveza. No, u

u 2017. godini kratkoročne obveze su povećane za 28,8 mil. kuna odnosno za 25,5%, pa se može reći da je u 2017. godini došlo do smanjenja koeficijenta likvidnosti poduzeća i do smanjenja sposobnosti poduzeća da podmiri kratkoročne obveze.

Odgođena plaćanja troškova i prihod budućeg razdoblja povećana su u odnosu na baznu, 2015. godinu i u 2016. i u 2017. godini, i to nominalno za 2,8 mil. kuna (9,8%) odnosno za 5,2 mil. kuna (18,1%).

U odnosu na baznu, 2015. godinu, pasiva je u 2016. godini smanjena za 1,6%, a u 2017. godini povećana za 3,2%, kao i aktiva.

U tablici 3 dan je uvid u komparativnu bilancu Plave lagune d.d. uz korištenje verižnih indeksa.

Tablica 3. Komparativna bilanca Plave lagune d.d. za razdoblje 2015.-2017. godine

	u HRK			% povećanja ili smanjenja	
	2015.	2016.	2017.	2016./ 2015.	2017./ 2016.
Aktiva					
A) Potraž. za upisani a neuplaćeni kapital	0	0	0	0	0
B) Dugotrajna imovina	2.112.429.794	2.088.622.145	2.092.812.952	-1,1	0,2
I. Nematerijalna imovina	781.287	1.026.497	2.567.410	31,4	150,1
II. Materijalna imovina	997.808.903	955.772.915	956.413.540	-4,2	0,0
III. Dugotrajna financijska imovina	1.113.839.604	1.123.781.236	1.133.832.002	0,9	0,9
IV. Potraživanja	0	0	0	0	0
V. Odgođena porezna imovina	0	0	0	0	0
C) Kratkotrajna imovina	182.098.746	166.546.247	272.849.985	-8,5	63,8
I. Zalihe	2.385.057	2.573.761	2.496.850	7,9	-3,0
II. Potraživanja	16.186.806	8.019.113	3.226.432	-50,5	-59,8
III. Kratkotrajna financijska imovina	159.770.993	152.062.674	239.610.234	-4,8	57,6
IV. Novac u banci i blagajni	3.755.890	3.890.699	27.514.469	3,6	607,2
D) Plaćeni troš. bud. raz. i obrač. prihodi	992.423	4.205.038	2.784.139	323,7	-33,8
E) Ukupna aktiva	2.295.520.963	2.259.373.430	2.368.447.076	-1,6	4,8
F) Izvanbilančni zapisi	3.421.710	3.415.865	16.700	-0,2	0,5
Pasiva					
A) Kapital i rezerve	1.590.050.001	1.691.612.539	1.797.869.596	6,4	6,3
I. Temeljni (upisani) kapital	1.347.327.132	1.385.151.471	1.436.911.375	2,8	3,7
II. Kapitalne rezerve	0	0	0	0	0
III. Rezerve iz dobiti	63.604.044	67.818.009	72.490.526	6,6	6,9
IV. Revalorizacijske rezerve	0	0	0	0	0
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	111.254.047	137.796.247	183.038.848	23,9	32,8
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	67.864.778	100.846.812	105.428.847	48,6	4,5
VII. Manjinski interes	0	0	0	0	0

B) Rezerviranja	537.238	0	191.980	0	0
C) Dugoročne obveze	563.084.716	434.572.753	394.466.520	-22,8	-9,2
D) Kratkoročne obveze	112.870.185	101.363.631	141.704.385	-10,2	39,8
E) Odgođ. plać. troš. i prihod bud. razd.	28.978.823	31.824.507	34.214.595	9,8	7,5
F) Ukupno – pasiva	2.295.520.963	2.259.373.430	2.368.447.076	-1,6	4,8
G) Izvanbilančni zapisi	3.421.710	3.415.865	16.700	-0,2	0,5

Izvor: Izrada studentice prema: Godišnji izvještaji Plava laguna d.d. 2016.-2017.

Usporedbom stavki u bilanci u tablici 3 po pojedinim godinama, mogu se uočiti promjene u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu, odnosno promjene u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu. Tako se može uočiti povećanje aktive u 2017. godinu za 4,8% u odnosu na 2016. godinu, uz smanjenje aktivne u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Povećanje aktive u tekućoj (2017.) godini u odnosu na prethodnu (2016.) godinu rezultat je prvenstveno povećanja kratkotrajne imovine. Kratkotrajna imovina je u 2017. godini povećana za 63,8% u odnosu na 2016. godinu. Dugotrajna imovina pokazuje povećanje od tek 0,2% u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu, dok su plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunski prihodi smanjeni za 33,8% u odnosu na 2016. godinu.

Pasiva, kao i aktiva u 2017. godini pokazuje porast za 4,8%, te je time zaustavljeno smanjenje pasive iz 2016. godini u odnosu na 2015. godinu (-1,6%). Kapital i rezerve pokazuju u 2017. godini nastavak povećanja iz 2016. godine u odnosu na prethodnu godinu. U 2017. godini to je povećanje iznosilo 6,3%, te je bilo na razini iz 2016. godini (6,4%). Na povećanje pasive nisu imale utjecaja dugoročne obveze, koje su smanjene u 2017. godini za 9,2% u odnosu na 2016. godinu, odnosno za 22,8% u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Značajan utjecaj na povećanje pasive imale su kratkoročne obveze. One za razliku od 2016. godine, kada su smanjene za 10,2% u odnosu na 2015. godinu, u 2017. godini povećane i to za 39,8% u odnosu na 2016. godinu. Povećanje kratkoročnih obveza u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu ukazuje na smanjenje likvidnosti poduzeća, pa i na smanjenje sposobnosti poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze.

U tablici 4 prikazan je komparativni račun dobiti i gubitka Plave lagune d.d., pri čemu su korišteni bazni indeks, s tim da je 2015. godina uzeta kao bazna godina.

Tablica 4. Komparativni račun dobiti i gubitka Plave lagune d.d. s baznom 2015. godinom

	u HRK			% povećanja ili smanjenja, 2015.=100	
	2015.	2016.	2017.	2016.	2017.
I. Poslovni prihodi	515.752.423	533.546.799	577.756.742	3,5	12,0
II. Poslovni rashodi	410.553.811	402.888.456	443.563.305	-1,9	8,0
III. Financijski prihodi	8.408.217	11.059.038	7.945.223	31,5	-5,5
IV. Financijski rashodi	38.115.116	28.243.815	13.834.606	-25,9	-63,7
V. Udio u dobiti od pridruženih poduzetnika	0	0	0	0	0
VI. Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0	0	0	0
VII. Izvanredni – ostali prihodi	0	0	0	0	0
VIII. Izvanredni – ostali rashodi	0	0	0	0	0
IX. Ukupni prihodi	524.160.640	544.605.837	585.701.965	3,9	11,7
X. Ukupni rashodi	448.668.927	431.132.271	457.397.911	-4,0	1,9
XI. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	75.491.713	113.473.566	128.304.054	50,3	70,0
XII. Porez na dobit	7.626.935	12.626.754	22.875.207	65,6	199,9
XIII. Dobit ili gubitak razdoblja	67.864.778	100.846.812	105.428.847	48,6	55,4

Izvor: Izrada studentice prema: Godišnji izvještaji Plava laguna d.d. 2016.-2017.

Prema podacima u tablici može se uočiti povećanje poslovnih prihoda u 2016. i 2017. godini u odnosu na 2015. godinu, i to nominalno za 17,8 mil. kuna u 2016. godini i 62,0 mil. kuna u 2017. godini, ili za 3,5% odnosno 12,0%. Poslovni rashodi bilježe drugačiju dinamiku. Oni su u odnosu na 2015. godinu smanjeni u 2016. godini i povećani u 2017. godini. Smanjenje poslovnih rashoda u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu iznosilo je nominalno 7,7 mil. kuna odnosno 1,9%, a u 2017. godini povećanje poslovnih rashoda u odnosu na 2015. godinu iznosilo je nominalno 33,0 mil. kuna, odnosno 8,0%.

Financijski prihodi pokazuju dinamiku rasta i pada u 2016. i 2017. godini u odnosu na 2015. godinu. U 2016. godini oni su nominalno bili veći u odnosu na 2015. godinu za 2,7 mil. kuna (31,5%), dok su u 2017. godini bili manji za 463 tisuće (5,5%). U odnosu na 2015. godinu, financijski rashodi su smanjeni i u 2016. i u 2017. godini. Njihovo smanjenje u 2016. godini iznosilo je 9,9 mil. kuna odnosno 25,9%, a u 2017. godini 24,3 mil. kuna, odnosno 63,7%.

U 2016. i 2017. godini ostvareno je povećanje ukupnih prihoda u odnosu na 2015. godinu. U 2016. godini oni su povećani za 20,4 mil. kuna odnosno za 3,9%, a u 2017. godini

za 61,5 mil. kuna ili za 11,7%. Ukupni rashodi su u 2016. godini smanjeni u odnosu na 2015. godinu za 17,5 mil. odnosno za 4,0%, a u 2017. godini su povećani za 8,7 mil. kuna, odnosno za 1,9%.

Plava laguna d.d. ostvarila je dobit prije oporezivanja u sve tri promatrane godine (2015.-2017.), a u odnosu na 2015. godini može se uočiti povećanje dobiti u 2016. i 2017. godini. To povećanje iznosilo je u 2016. godini 37,98 mil. kuna, odnosno 50,0%, a u 2017. godini 52,8 mil. kuna odnosno 70,0%.

Dobit nakon oporezivanja povećana je u 2016. i 2017. godini u odnosu na 2015. godinu, i to nominalno za 32,98 mil. kuna, odnosno za 37,6 mil. kuna, što je povećanje za 48,6% odnosno za 55,4%.

U tablici 5 je prikazan komparativni račun dobiti i gubitka Plave lagune d.d. uz korištenje verižnih indeksa.

Tablica 5. Komparativni račun dobiti i gubitka Plave lagune d.d. s baznom 2015. godinom

	u HRK			% povećanja ili smanjenja	
	2015.	2016.	2017.	2016./ 2015.	2017./ 2016.
I. Poslovni prihodi	515.752.423	533.546.799	577.756.742	3,5	12,0
II. Poslovni rashodi	410.553.811	402.888.456	443.563.305	-1,9	8,0
III. Financijski prihodi	8.408.217	11.059.038	7.945.223	31,5	-5,5
IV. Financijski rashodi	38.115.116	28.243.815	13.834.606	-25,9	-63,7
V. Udio u dobiti od pridruženih poduzetnika	0	0	0	0	0
VI. Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0	0	0	0
VII. Izvanredni – ostali prihodi	0	0	0	0	0
VIII. Izvanredni – ostali rashodi	0	0	0	0	0
IX. Ukupni prihodi	524.160.640	544.605.837	585.701.965	3,9	11,7
X. Ukupni rashodi	448.668.927	431.132.271	457.397.911	-4,0	1,9
XI. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	75.491.713	113.473.566	128.304.054	50,3	70,0
XII. Porez na dobit	7.626.935	12.626.754	22.875.207	65,6	199,9
XIII. Dobit ili gubitak razdoblja	67.864.778	100.846.812	105.428.847	48,6	55,4

Izvor: Izrada studentice prema: Godišnji izvještaji Plava laguna d.d. 2016.-2017.

Podaci u tablici 5 pokazuju dinamiku rasta i pada ostvarene vrijednosti na pojedinim stavkama računa dobiti i gubitka u tekućoj godini u odnosu na prethodnu. U 2017. godini poslovni prihodi u odnosu na prethodnu godinu (2016.) nastavljaju rast po većoj stopi od onog u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Poslovni rashodi, također, pokazuju povećanje u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu za razliku od smanjenja koje je u 2016. godini ostvareno u odnosu na 2015. godinu. Financijski prihodi u 2017. godini manji su za 5,5% u odnosu na 2016. godinu što je promjena u odnosu na 2016. godinu kada je ostvaren rast financijskih prihoda u odnosu na 2015. godinu, i to za 31,5%. Financijski rashodi nastavljaju s tendencijom smanjenja u 2017. godini iz 2016. godine. Ukupni prihodi povećani su u 2017. godini za 11,7% u odnosu na 2016. godinu, dok je njihovo povećanje u odnosu na 2015. godinu bilo po nižoj stopi te je iznosilo 3,9%. Ukupni rashodi su u 2017. godini povećani u odnosu na 2016. godinu za 1,9%, dok su u 2016. godini oni bili manji za 4,0% u odnosu na 2015. godinu. Nakon oporezivanja dobiti, dobit Plave lagune u 2017. godini iznosila je 105,4 mil. kuna te je u odnosu na 2016. godinu ostvareno povećanje dobiti za 55,4% u odnosu na 2016. godinu. Rast dobiti bio je veći u odnosu na 2016. godinu kada je ostvarena 48,6% veća dobit u odnosu na 2015. godinu.

5.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja

Vertikalna analiza obuhvaća uspoređivanje financijskih podataka (pozicija financijskih izvještaja) u jednoj godini (Žager i Žager, 2005., 164.). Za to se koriste podloge koje omogućavaju uvid u strukturu bilance i izvještaja o dobiti i gubitku. Kod ove analize pozicije bilance aktive i pasive izjednačavaju se sa 100 te se promatra struktura njihovih pozicija koje se izražavaju u postotku. Isto tako u analizi računa dobiti i gubitka prihod od prodaje izjednačava se sa 100, a ostalim pozicijama dodjeljuju se koeficijenti ovisno u kojem postotku sudjeluju u prihodu od prodaje (Šlibar, 2010., 2.). Strukturni financijski izvještaji su posebno korisni kod uspoređivanja s drugim poduzećima.

U tablici 6 prikazana je strukturna bilanca Plave lagune d.d. za razdoblje od 2015. do 2017. godine.

Tablica 6. Strukturna bilanca Plave lagune d.d., 2015.-2017. godine

u %

	2015.	2016.	2017.
Aktiva			
A) Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital	0	0	0
B) Dugotrajna imovina	92,0	92,4	88,4
I. Nematerijalna imovina	0,0	0,0	0,1
II. Materijalna imovina	43,5	42,3	40,4
III. Dugotrajna financijska imovina	48,5	49,7	47,9
IV. Potraživanja	0	0	0
V. Odgođena porezna imovina	0	0	0
C) Kratkotrajna imovina	7,9	7,4	11,5
I. Zalihe	0,1	0,1	0,1
II. Potraživanja	0,7	0,4	0,4
III. Kratkotrajna financijska imovina	7,0	6,7	10,1
IV. Novac u banci i blagajni	0,2	0,2	1,2
D) Plaćeni troš. bud. raz. i obračunati prihodi	0,0	0,2	0,1
E) Ukupna aktiva	100,0	100,0	100,0
Pasiva			
A) Kapital i rezerve	69,3	74,9	75,9
I. Temeljni (upisani) kapital	58,7	61,3	60,7
II. Kapitalne rezerve	0	0	0
III. Rezerve iz dobiti	2,8	3,0	3,1
IV. Revalorizacijske rezerve	0	0	0
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	0	0	0
VI. Dobit ili gubitak poslovne godine	3,0	4,5	4,5
VII. Manjinski interes	0	0	0
B) Rezerviranja	0,0	0,0	0,0
C) Dugoročne obveze	24,5	19,2	16,7
D) Kratkoročne obveze	4,9	4,5	6,0
E) Odgođeno plaćanje troš. i prihod bud. razd.	1,3	1,4	1,4
F) Ukupno – pasiva	100,0	100,0	100,0

Izvor: Izrada studentice prema: Godišnji izvještaji Plava laguna d.d. 2016.-2017.

Iz strukturne bilance Plave lagune u tablici 6 može se zaključiti sljedeće:

1) Sudjelovanje dugotrajne imovine kreće se oko 90% u ukupnoj aktivi Plave lagune d.d., što je i razumljivo s obzirom da se radi o poduzeću koje se bavi ugostiteljstvom i turizmom, pa je dugotrajna imovina dominantna imovina poduzeća u ovoj djelatnosti. Uočava se, međutim, smanjenje udjela dugotrajne imovine u aktivi s 92% u 2015. i 2016. godini na oko 88% u 2017. godini. Posljedica je to povećanja kratkotrajne imovine, čije je sudjelovanje povećano s oko 7,5% u 2015. i 2016. godini na oko 11% u 2017. godini.

2) Udio kapitala i rezervi bilježe smanjenje u pasivi bilance u razdoblju od 2015. do 2017. godine, sa 69,3% na 75,9%. To se može objasniti povećanjem temeljnog kapitala uz istovremeno smanjenje dugoročnih obveza. Udio dugoročnih obveza je u 2015. godini iznosio 24,5%, ali se u sljedećim godinama smanjuje, i to na 19,2% u 2016. godini te na 16,7% u 2017. godini. Kratkoročne obveze su u 2015. godini činile udio od 4,9%, a u 2016. godini bilježe smanjenje na 4,5%, da bi se u 2017. godini njihov udio povećao te dosegao udio od 6%. Odgođena plaćanja troškova i prihodi budućeg razdoblja zadržani su na gotovo istoj razini u sve tri godine, s udjelom od oko 1,3, odnosno 1,4%.

Tablica 7. Strukturni račun dobiti i gubitka Plave lagune d.d., 2015.-2017.

u %

	2015.	2016.	2017.
I. Poslovni prihodi	91,5	93,4	97,0
III. Financijski prihodi	8,5	6,6	3,0
VII. Izvanredni – ostali prihodi	0	0	0
IX. Ukupni prihodi	100,0	100,0	100,0
II. Poslovni rashodi	98,4	98,0	98,6
IV. Financijski rashodi	1,6	2,0	1,4
VIII. Izvanredni – ostali rashodi	0	0	0
X. Ukupni rashodi	100,0	100,0	100,0

Izvor: Izrada studentice prema: Godišnji izvještaji Plava laguna d.d. 2016.-2017.

Podaci iz strukturnog računa dobiti i gubitka ukazuju na promjene u strukturi ukupnih prihoda Plave lagune d.d. u razdoblju od 2005. do 2017. godine. Sudjelovanje poslovnih prihoda u ukupnim prihodima u 2015. godini bilo je 91,5%, no, u sljedećim godinama je zabilježen njihov rast, i to na 93,4% u 2016. godini te 97,0% u 2017. godini. Za razliku od poslovnih prihoda, poslovni rashodi nisu zabilježili značajnije promjene. Oni su se kretali od 98,0% u 2016. godini do 98,6% u 2017. godini.

Na temelju provedene vertikalne i horizontalne analize može se uočiti kako Plava laguna d.d. ostvaruje zadovoljavajuću sigurnost i uspješnost poslovanja i da s protekom vremena dolazi do poboljšanja kvalitete poslovanja.

5.3. Pokazatelji financijske analize

Pokazatelj je racionalan ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos s drugom ekonomskom veličinom (Žager i Žager, 2005., 171.). U primjeni je nekoliko skupina financijskih pokazatelja, koji se koriste i u ovom dijelu završnog rada. Ti pokazatelji su: **1) pokazatelji likvidnosti, 2) pokazatelji zaduženosti, 3) pokazatelji aktivnosti, 4) pokazatelji ekonomičnosti i 5) pokazatelji profitabilnosti.**

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća da podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze (Žager i Žager, 2005., 176.). Najčešće korišteni pokazatelji likvidnosti su: koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti.

Tablica 8. Pokazatelji likvidnosti Plave lagune d.d., 2015.-2017.

	2015.	2016.	2017.
$Koeficijent\ trenutne\ likvidnosti = \frac{novac}{kratkoročne\ obveze}$	0,03	0,04	0,19
$Koeficijent\ ubrzane\ likvidnosti = \frac{novac + potraživanja}{kratkoročne\ obveze}$	0,17	0,11	0,21
$Koeficijent\ tekuće\ likvidnosti = \frac{kratkotrajna\ imovina}{kratkoročne\ obveze}$	1,61	1,64	1,93
$Koeficijent\ financijske\ stabilnosti = \frac{dugotrajna\ imovina}{kapital + dugoročne\ obveze}$	1,11	1,15	1,14

Izvor: Izračun studentice.

Za koeficijent trenutne likvidnosti uobičajeno se ističe da njegova vrijednost mora biti jednak 1. Stoga se može reći kako je koeficijent trenutne likvidnosti Plave lagune d.d. nezadovoljavajući jer se u 2015. i 2016. godini kreće oko 0, ali se u 2017. godini uočava značajan pomak ka poboljšanju trenutne likvidnosti kada je koeficijent trenutne likvidnosti jednak 0,19.

Koeficijent ubrzane likvidnosti bi trebao biti minimalno 1, što u slučaju Plave lagune d.d. nije. Kratkoročne obveze ne bi smjele biti veće od zbroja iznosa novca i potraživanja. No, u slučaju Plave lagune d.d. kratkoročne obveze su znatno veće od zbroja iznosa novca i potraživanja. Koeficijent ubrzane likvidnosti se kreće od 0,11 u 2016. godini do 0,21 u 2017. godini.

Koeficijent tekuće likvidnosti bi trebao biti veći od 2, što znači da kratkotrajna imovina treba biti makar dvostruko veća od kratkoročnih obveza. No, u Plavoj laguni d.d. koeficijent tekuće likvidnosti je manji od dva, iako se može uočiti pozitivan trend rasta ovog koeficijenta, s 1,61 u 2015. godini na 1,93 u 2017. godini, što znači da se približava zahtijevanoj vrijednosti.

Koeficijent financijske stabilnosti uvijek mora biti manji od 1, jer se iz dijela dugoročnih izvora mora financirati kratkotrajna imovina (Žager i Žager, 2015., 177.). U Plavoj laguni d.d. koeficijent financijske stabilnosti ne zadovoljava dani zahtjev. On se kreće od 1,11 u 2015. godini do 1,14 u 2017. godini.

Pokazatelji zaduženosti mjere koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora (Žager i Žager, 2015., str. 172.). Najčešće korišteni pokazatelji zaduženosti su: koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja. Ovi su pokazatelji odraz strukture pasive i pokazuju koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavnice) te koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala (obveza). Također se, uz pomoć ovih pokazatelja može utvrditi odnos tuđeg kapitala (obveza) i vlastitog kapitala (glavnica). Stupanj I. i II. računaju se na temelju podataka iz bilance, a oni razmatraju pokriće dugotrajne imovine glavnicom odnosno glavnicom uvećanom za dugoročne obveze (Žager i Žager, 2015., str. 178.).

Tablica 9. Pokazatelji zaduženosti Plave lagune d.d., 2015.-2017.

	2015.	2016.	2017.
$Koeficijent\ zaduženosti = \frac{ukupne\ obveze}{ukupna\ imovina}$	0,29	0,24	0,23
$Koeficijent\ vlastitog\ financiranja = \frac{kapital}{ukupna\ imovina}$	1,25	0,75	0,76
$Koeficijent\ financiranja = \frac{ukupne\ obveze}{kapital}$	0,50	0,39	0,37
$Stupanj\ pokrića\ I. = \frac{kapital}{dugotrajna\ imovina}$	0,64	0,81	0,69
$Stupanj\ pokrića\ II. = \frac{kapital + dugoročne\ obveze}{dugotrajna\ imovina}$	0,90	0,87	0,88

Izvor: Izračun studentice.

Veći koeficijent zaduženosti nosi i veći rizik ulaganja u poduzeće. Koeficijent zaduženosti ne bi smije biti već od 50%, a s obzirom da se on u Plavoj laguni kreće od 23 do 29% može se reći da je koeficijent zaduženosti u dopuštenim granicama. Pozitivno je smanjenje ovog koeficijenta u razdoblju od 2015. do 2017. godine.

Vrijednost koeficijenta vlastitog financiranja trebala bi biti veća od 50%. U Plavoj laguni ovaj koeficijent zadovoljava zahtijevane vrijednosti. Zabrinjavajuće je, međutim, njegovo smanjenje od 125% u 2015. godini na 76% u 2017. godini.

Koeficijent financiranja ukazuje na odnos ukupnih obveza i kapitala poduzeća. Prema podacima u tablici na svaku kunu kapitala Plave lagune d.d. dolazi 0,50 kuna obveza u 2015. godini, a u sljedećim godinama dolazi do smanjenja, pa na svaku kunu kapitala dolazi 0,39 kuna obveza u 2016. godini odnosno 0,37 kuna obveza u 2017. godini.

Stupanj pokrića I iznosi 0,90 u 2015. godini, što znači da se 90% dugotrajne imovine pokriva kapitalom. Zabrinjavajuće je smanjenje ovog koeficijenta u 2016. i 2017. godini, te se u 2017. godini tek 69% dugotrajne imovine pokriva kapitalom poduzeća.

Stupanj pokrića II bi trebao biti veći od jedan. No, on je u Plavoj laguni d.d. manji od jedan s tendencijom smanjenja. U 2017. godini iznosio je 0,88. Ovaj pokazatelj potvrđuje nelikvidnost poduzeća.

Pokazatelji aktivnosti nazivaju se još i koeficijenti obrta, a mjere kako poduzeće efikasno koristi svoje resurse (Žager i Žager, 2005., 172.). Koeficijenti obrta se najčešće računaju na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja imovine. Osim toga, ako je poznat koeficijent obrta, onda je moguće i izračunati dane vezivanja sredstava odnosno prosječno trajanje obrta.

Tablica 10. Pokazatelji aktivnosti Plave lagune d.d., 2015.-2017.

	2015.	2016.	2017.
$Koeficijent\ obrta\ ukupne\ imovine = \frac{ukupni\ prihodi}{ukupna\ imovina}$	0,22	0,24	0,25
$Koeficijent\ obrta\ kratkotrajne\ imovine = \frac{ukupni\ prihodi}{kratkotrajna\ imovina}$	2,88	3,27	2,15
$Koeficijent\ obrta\ potraživanja = \frac{prihodi\ od\ prodaje}{potraživanja\ od\ kupaca}$	31,59	65,89	163,45
$Prosječno\ vrijeme\ naplate = \frac{365}{koeficijent\ obrta\ potraživanja}$	11,55	5,54	2,23

Izvor: Izračun studentice.

Prema podacima u tablici uočava se povećanje koeficijenta ukupne imovine, što znači i brži obrtaj imovine. No, koeficijent ukupne imovine je manji od jedan, pa se može zaključiti kako se poduzeće ne obrće svoju imovinu u dovoljnoj mjeri. Ovaj koeficijent bi trebao biti oko 4. Plava laguna d.d. za jednu jedinicu aktive stvara 0,25 novčanih jedinica prihoda u 2017. godini, što je veoma mala vrijednost. Poduzeće treba težiti povećanju ovog koeficijenta.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine iznosio je u Plavoj laguni d.d. u 2017. godini 2,15, što je smanjenje u odnosu na prethodne godine. Ovaj koeficijent pokazuje da je poduzeće svoju kratkotrajnu imovinu tijekom godine obrnulo 2,15 puta. Taj bi se pokazatelj, međutim, trebao kretati oko 8 (Mijoć, Martinović, Mahaček, 2010., 74.).

Koeficijent obrta potraživanja u Plavoj laguni d.d. kreće se od 31,59 u 2015. godini do 163,45 u 2017. godini. S obzirom na tako veliki koeficijent, može se reći kako poduzeće vrlo brzo obrće potraživanja od kupaca. U 2017. godini poduzeće je potraživanja od kupaca obrnulo 163 puta.

Trajanje naplate potraživanja u poduzeću Plava laguna d.d. smanjilo se u razdoblju od 2015. do 2017. godine, s 11 na 2 dana.

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda (Žager i Žager, 2005., 173.). Oni pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. To znači da se za njihov izračun koriste podaci iz računa dobiti i gubitka.

Tablica 11. Pokazatelji ekonomičnosti Plave lagune d.d., 2015.-2017.

	2015.	2016.	2017.
$Ekonomičnost\ ukupnog\ poslovanja = \frac{ukupni\ prihodi}{ukupni\ rashodi}$	1,17	1,26	1,28
$Ekonomičnost\ poslovanja\ (prodaje) = \frac{prihodi\ od\ prodaje}{rashodi\ od\ prodaje}$	1,24	1,31	1,34
$Ekonomičnost\ financiranja = \frac{financijski\ prihodi}{financijski\ rashodi}$	0,22	0,39	0,57

Izvor: Izračun studentice.

Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja pokazuje povećanje u razdoblju od 2015. do 2017. godine, s 1,17 na 1,28. Prema koeficijentu ekonomičnosti ukupnog poslovanja na svaku jedinicu rashoda dolazi 1,28 jedinica prihoda u 2017. godini. Prihodi su veći od rashoda, što rezultira pozitivni poslovnim rezultatom.

Koeficijent ekonomičnosti poslovanja (prodaje) pokazuje povećanje u razdoblju od 2015. do 2017. godine, s 1,24 na 1,34. Ovaj koeficijent govori da se na jednu jedinicu rashoda prodaje ostvari 1,34 jedinice prihoda (2017. godine).

Koeficijent ekonomičnosti financiranja pokazuje da su financijski rashodi veći od financijski prihoda, što rezultira i niskom vrijednošću koeficijenta. Pozitivno je, međutim, što je prisutno njegovo povećanje, i to s 0,22 u 2015. godini na 0,57 u 2017. godini. Za jednu jedinicu financijskog rashoda ostvari se tek 0,57 jedinica financijskog prihoda (2017. godine).

Pokazatelji profitabilnosti mjere povrat uloženog kapitala. Najčešće se promatraju pokazatelji marže profita te rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala. Marža profita izračunava se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka, a razlikuje se neto i bruto marža profita. Usporedbom ova dva pokazatelja dolazi se do saznanja koliko relativno u odnosu na ostvareni ukupni prihod iznosi porezno opterećenje. Ako se marža profita pomnoži s koeficijentom obrta ukupne imovine, kao rezultat se dobije pokazatelj rentabilnosti imovine (neto ili bruto). To znači da se rentabilnost može povećati koeficijentom obrta i/ili povećanjem marže profita (Žager i Žager, 2005., 180.). Pokazatelji rentabilnosti računaju se na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Tablica 12. Pokazatelji profitabilnosti Plave lagune d.d., 2015.-2017.

	2015.	2016.	2017.
$Neto\ marža\ profita = \frac{neto\ dobit + kamate}{ukupni\ prihod}$	0,15	0,21	0,19
$Bruto\ marža\ profita = \frac{dobit\ prije\ poreza + kamate}{ukupni\ prihodi}$	0,17	1,26	0,23
$Neto\ rentabilnost\ imovine = \frac{neto\ dobit + kamate}{ukupna\ imovina}$	0,03	0,05	0,05
$Bruto\ rentabilnost\ imovine = \frac{dobit\ prije\ poreza + kamate}{ukupna\ imovina}$	0,04	0,06	0,06
$Rentabilnost\ vlastitog\ kapitala = \frac{neto\ dobit}{vlastiti\ kapital}$	0,05	0,07	0,07

Izvor: Izračun studentice.

Prema podacima u tablici vidljivo je povećanje neto i bruto marže profita, što ukazuje na povećanje rentabilnosti poslovanja Plave lagune d.d. u razdoblju od 2015. do 2017. godine.

6. ZAKLJUČAK

Predmet istraživanja ovog završnog rada je financijska analiza poduzeća Plava laguna d.d. Kako bi se što detaljnije obradila zadana tema, završni rad je kombinacija teorijskih i praktičnih spoznaja o važnosti upravljanja financijama u poduzeću te kontinuiranom analiziranju financijskog stanja poduzeća.

Plava laguna d.d. jedna od najvećih turističkih poduzeća u Republici Hrvatskoj. Pretežno je orijentirana na povećanje svog tržnog udjela, te istovremeno na podizanje ukupne kvalitete smještajnih kapaciteta uz zadržavanje financijske stabilnosti.

Financijska analiza poduzeća Plave lagune d.d. izvršena je na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. Poduzeće je obvezno sastavljati ova izvješća temeljem Zakona o računovodstvo te Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja i Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja.

U financijskoj analizi korištene odgovaraju tehnike analize podataka prezentiranih u financijskim izvještajima, kao što su horizontalna i vertikalna analiza te analiza pomoću financijskih pokazatelja. Analiza je pokazala ostvarenje pozitivnih poslovnih rezultata Plave lagune d.d. u razdoblju 2015. do 2017. godine. U strukturi imovine poduzeća Plave lagune d.d. dugotrajna imovina ima dominantnu ulogu. Analiza pokazuje da poduzeće nije likvidno, ima visoki rizik poslovanja, ali je ekonomično i profitabilno.

LITERATURA

1) Knjige:

1. Gulin, D., Tušek, B., Žager, L., Poslovno planiranje, kontrola i analiza, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2004.
2. Vujević, K., Strahinja, R., 2009., Planiranje - analiza - revizija – kontroling, Veleučilište u Rijeci, Rijeka, 2009.
3. Žager, K., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2005.

2) Članci:

4. Bolfek, B., Stanić, M., Knežević, S., Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, Ekonomski vjesnik, vol. 25, br. 1, 2012., str. 146-167.
5. Mijoč, I., Martinović, J., Mahaček, D., Analiza financijskih izvještaja, Financije i porezi, vol. 14, br. 11, 2010., str. 63–75.
6. Šlibar, D., Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja, Računovodstvo i porezi, vol. 11, br. 5., 2010., str. 1-4.

3) Ostali izvori:

1. Odbor za standarde financijskog izvještavanja, Odluka o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine, vol. 49, br. 136, 2009.
2. Odbor za standarde financijskog izvještavanja, Odluka o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine, vol. 47, br. 140, 2006.
3. Odbor za standarde financijskog izvještavanja, Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine, vol. 54, br. 86, 2015.
4. Plava laguna, Godišnje izvješće 2013. godina, Plava laguna d.d., Poreč, 2014.
5. Plava laguna, Godišnje izvješće 2016. godina, Plava laguna d.d., Poreč, 2017.

6. Plava laguna, Godišnje izvješće 2017. godina, Plava laguna d.d., Poreč, 2018.
7. Plava laguna, http://biz.plavalaguna.hr, 11.05.2018.
8. Plava laguna, Skraćeni prospekt uvrštenja u Kotaciju javnih dioničkih društava, Plava laguna d.d., Poreč, 2003.
9. Zakon o računovodstvu, Narodne novine, vol. 54, br. 78, 2015.

POPIS TABLICA I GRAFIKONA

Popis tablica

Tablica 1. Vlasnička struktura Plave lagune, na dan 16. siječnja 2018. godine 14
Tablica 2. Komparativna bilanca Plave lagune d.d. s baznom 2015. godinom 20
Tablica 3. Komparativna bilanca Plave lagune d.d. za razdoblje 2015.-2017. godine 22
Tablica 4. Komparativni račun dobiti i gubitka Plave lagune d.d. s baznom 2015. godinom 25
Tablica 5. Komparativni račun dobiti i gubitka Plave lagune d.d. s baznom 2015. godinom 26
Tablica 6. Strukturna bilanca Plave lagune d.d., 2015.-2017. godine 28
Tablica 7. Strukturni račun dobiti i gubitka Plave lagune d.d., 2015.-2017. 29
Tablica 8. Pokazatelji likvidnosti Plave lagune d.d., 2015.-2017. 30
Tablica 9. Pokazatelji zaduženosti Plave lagune d.d., 2015.-2017. 32
Tablica 10. Pokazatelji aktivnosti Plave lagune d.d., 2015.-2017. 33
Tablica 11. Pokazatelji ekonomičnosti Plave lagune d.d., 2015.-2017. 34
Tablica 12. Pokazatelji profitabilnosti Plave lagune d.d., 2015.-2017. 35

Popis grafikona

Grafikon 1. Prihodi, rashodi i dobit Plave lagune d.d., 2013.-2017. 18